

ยุโรป ... จุดหมายการลงทุนยอดนิยมของจีน

หนังสือพิมพ์ไชน่า เดลี (China Daily) และโกลบอลไทมส์ (Global times) ตีพิมพ์ข่าวเกี่ยวกับการลงทุนของจีนในต่างประเทศภายใต้หัวข้อเรื่อง “Europe still top destination” เมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๕ มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. การปรับทิศการลงทุนของจีน ... มุ่งเน้นด้านเทคโนโลยี

แม้กำลังเผชิญกับปัญหาด้านเศรษฐกิจที่หนักหน่วง แต่ยุโรปก็ยังคงเป็นจุดหมายยอดนิยมสำหรับนักลงทุนจีนที่กำลังเปลี่ยนไปให้ความสำคัญกับการลงทุนในตลาดการเงินและเทคโนโลยี แทนที่ด้านพลังงานและทรัพยากรตั้งแต่ก่อน

ทั้งนี้ จากการสำรวจของเอิร์นแอนด์ยังก์ (Ernst & Young) บริษัทที่ปรึกษาชั้นนำของโลก ที่สอบถามผู้บริหารอาวุโสจำนวน ๖๑๗ คนจากบริษัทในเอเชีย โดยเฉพาะจีน สิงคโปร์ และไทย ในหลากหลายอุตสาหกรรมเมื่อราวเดือนมีนาคม-เมษายน ที่ผ่านมา พบว่า ราว ๑ ใน ๓ ของบริษัทจีนเชื่อว่าโอกาสในการลงทุนที่ดีที่สุดในช่วง ๓ ปีข้างหน้าจะอยู่ที่ยุโรปตะวันตกเป็นสำคัญ ขณะที่ตะวันออกกลางและอเมริกาเหนือได้รับความนิยมถัดมา โดยอยู่ที่ร้อยละ ๒๙ และร้อยละ ๒๒ ตามลำดับ

โลเลตต้า โชว (Loletta Chow) ซึ่งเป็นผู้นำเครือข่ายการลงทุนของจีนในต่างประเทศ แห่งเอิร์นแอนด์ยังก์ กล่าวในงานแถลงข่าว ณ กรุงปักกิ่งว่า “ยุโรปตะวันตกยังคงเป็นแหล่งที่น่าสนใจสำหรับนัก

ลงทุนจีน เนื่องจากสภาพปัจจัยแวดล้อมทางธุรกิจที่เปิดกว้างสำหรับนักลงทุนต่างชาติเมื่อเทียบกับของภูมิภาคอื่น และสินทรัพย์ที่มีราคาต่ำกว่าที่เป็นจริง อันเนื่องมาจากวิกฤตเศรษฐกิจในสหภาพยุโรป อย่างไรก็ตาม รายงานดังกล่าวยังเตือนว่า นักลงทุนจีนควรป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น เพราะโครงการลงทุนจำนวนมากที่มีกองทุนการเงินเอกชนเป็นเจ้าของมิได้มีความคุ้มครองแก่ผู้ลงทุน

รายงานยังระบุว่า ในปี ๒๕๕๔ การลงทุนของจีนในต่างประเทศมีมูลค่ารวม ๗๓,๐๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นมากกว่า ๗ เท่าเมื่อเทียบกับการลงทุนในปี ๒๕๔๘ โดยการลงทุนในด้านพลังงานและเหมืองแร่มีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ ๗๑ ของการลงทุนโดยรวมในระหว่างปี ๒๕๔๘-๒๕๕๕ อย่างไรก็ตาม การลงทุนในด้านพลังงานและเหมืองแร่ลดลงเหลือร้อยละ ๖๐ เมื่อกลางปี ๒๕๕๕

การลงทุนในยุโรปและอเมริกาเหนือที่เพิ่มขึ้นยังเกิดขึ้นควบคู่กับระดับความสนใจในอุตสาหกรรมด้านพลังงานและทรัพยากรที่ลดลง นายจาง หยานเฉิง (Zhang Yancheng) เลขาธิการประจำคณะกรรมการวิชาการแห่งคณะกรรมการพัฒนาและปฏิรูปแห่งชาติ (Academic Committee of the National Development and Reform Commission) กล่าวว่า “ในช่วง ๔-๕ ปีที่ผ่านมา บริษัทของจีนอัดฉีดเงินลงทุนจำนวนมากในด้านอุตสาหกรรมพลังงานและทรัพยากร แต่ไม่ได้รับผลกำไรเท่าที่ควร”

ขณะเดียวกัน รายงานดังกล่าวยังระบุว่า เทคโนโลยี การเกษตร และ อสังหาริมทรัพย์กำลังได้รับความสนใจเพิ่มขึ้นจากนักลงทุนจีน โดยการลงทุนในด้าน เทคโนโลยีและภาคการเกษตรเพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๒ เมื่อปี ๒๕๕๒ เป็นร้อยละ ๑๗ ในปัจจุบัน

นอกจากนี้ รายงานของกระทรวงพาณิชย์ของจีนยังระบุว่า ในปี ๒๕๕๔ การลงทุนในต่างประเทศของจีนเติบโตในอัตราที่ลดลง โดยเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ ๑.๘ และมีมูลค่าการลงทุนฯ อยู่ที่ราว ๖๐,๐๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ซึ่งอังค์ถัด (United Nations Conference on Trade and Development) จัดอันดับการลงทุนในต่างประเทศของจีนอยู่ในอันดับที่ ๙ ของโลก

อย่างไรก็ตาม กระทรวงพาณิชย์ได้รายงานว่าการเติบโตของการลงทุนฯ ของจีนที่ไม่รวมภาคการเงินอยู่ที่ร้อยละ ๔๘.๒ เมื่อเทียบกับของปีที่ผ่านมา โดยประมาณ ๑ ใน ๓ อยู่ในรูปแบบของการควบรวมและซื้อกิจการ (Merger & Acquisition)

อีเลียนอร์ วู (Eleanor Wu) หนึ่งในเครือข่ายการลงทุนของจีนในต่างประเทศกล่าวว่า การลงทุนในรูปแบบของการควบรวมและซื้อกิจการของนักลงทุนจีนเพิ่มขึ้นจาก ๑,๑๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี ๒๕๔๗ เป็น ๔๘,๗๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี ๒๕๕๔ โดย “การลงทุนในเอเชียยังเป็นทำเลเป้าหมายที่ใหญ่ที่สุด ขณะที่การลงทุนในยุโรปเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วแม้ว่าจะกำลังเผชิญกับวิกฤติเศรษฐกิจก็ตาม”

ผลจากการวิจัยหนึ่งของกลุ่มธุรกิจโรเดียม (Rhodium Group) ที่ปรึกษาด้านเศรษฐกิจ และหุ้นส่วนของ CICC ธนาคารเพื่อการลงทุนของจีน ระบุว่า การลงทุนของจีนในยุโรปในปี ๒๕๕๔ มีมูลค่าถึง ๑๐,๐๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นถึง ๓ เท่าเมื่อเทียบกับของปีที่ผ่านมา และประเมินว่า การลงทุนในต่างประเทศของจีนอาจมีมูลค่ารวมถึง ๒ ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี ๒๕๖๓ โดยในจำนวนนี้ ราวร้อยละ ๒๕ เป็นเม็ดเงินลงทุนที่จะเข้าไปยังยุโรป หรือราว ๒๕๐,๐๐๐-๕๐๐,๐๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

อนึ่ง รายงานการวิจัยดังกล่าวยังระบุว่า ในระหว่างปี ๒๕๔๗-๒๕๕๑ การลงทุนของจีนในยุโรปมีมูลค่าเฉลี่ยปีละไม่ถึง ๑,๐๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ แต่เพิ่มขึ้นเป็น ๓,๐๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี ๒๕๕๒-๒๕๕๓ และทะยานเป็นเกือบ ๑๐,๐๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี ๒๕๕๔

๒. ทิศทางการลงทุนของจีนในอนาคต

สถิติของเฮอร์ริเทจ ฟาวเดชั่น (Heritage Foundation) ฐานข้อมูลการติดตามการ

ลงทุนของจีนทั่วโลก ระบุว่า นับแต่ปี ๒๕๔๘ บริษัทจีนออกไปลงทุนในต่างประเทศเกือบ ๕๐๐ โครงการ และแต่ละโครงการมีมูลค่ามากกว่า ๑๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยมีออสเตรเลีย สหรัฐฯ และบราซิลเป็นจุดหมายในการลงทุน ๓ อันดับแรก

ในเรื่องนี้ นายซิง โฮวหยวน (Xing Houyuan) ผู้เชี่ยวชาญอาวุโสด้านการลงทุนของจีนในต่างประเทศ แห่งสถาบันการค้าและความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ (Chinese Academy of International Trade and Cooperation) กล่าวว่า “การลงทุนในตลาดประเทศพัฒนาแล้วส่วนใหญ่ต้องการ

ปรับปรุงการวิจัย การพัฒนา และเทคโนโลยีของตนเอง แต่หนทางข้างหน้าสำหรับตลาดดังกล่าวไม่ราบรื่นนัก ... บริษัทของจีนได้ให้ความสำคัญสูงสุดกับการลงทุนในประเทศเพื่อนบ้านและตลาดเกิดใหม่”

ขณะเดียวกัน นายจางฯ แห่งเอ็นดีอาร์ซี กล่าวเสริมไว้ว่า จีน “ควรให้ความสำคัญกับการวิจัยและพัฒนาเป็นอันดับแรก ด้วยภาระต้นทุนค่าใช้จ่ายที่สูง มันจึงเป็นการยากสำหรับบริษัทจีนในการลงทุนด้านการขายและการผลิตในตลาดที่พัฒนาแล้วในระยะสั้น ... แต่ทำได้ในการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนา”

เดเร็ค ซิสเซอร์ส (Derek Scissors) นักวิจัยอาวุโสของศูนย์เอเชียศึกษา (Asian Studies Center) แห่ง**เฮอริเทจฟาวเดชัน** ได้ส่งสัญญาณเตือนผ่านการวิจัยออนไลน์ไว้ว่า “การลงทุนของจีนไม่ได้ทำให้โลกเกิดความวุ่นวายทางการเงินและจะไม่ส่งผลใด ๆ ในอนาคตอันใกล้... การลงทุนของจีนไม่ได้ก่อให้เกิดภัยคุกคามที่สำคัญไปยังสหรัฐฯ ทั้งในด้านการซื้อสินทรัพย์ของสหรัฐฯ หรืออิทธิพลจากการขยายตัวของจีนทั่วโลก”

มาถึงวันนี้ การลงทุนของจีนในต่างประเทศที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงหลายปีที่ผ่านมายังเป็นเพียง “หน้าแรก” เท่านั้น การลงทุนในด้านพลังงานและเหมืองแร่ที่มีสัดส่วนลดลง จะยังคงมีบทบาทสำคัญท่ามกลางความจำเป็นในการสรรหาทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจของจีนในระยะ ๒-๓ ปีข้างหน้า

แน่นอนว่า เรายังจะได้เห็นการขยายกิจการของจีนออกไปลงทุนในต่างประเทศอีกมากในอนาคต ... และยุโรปตะวันตกจะยังเป็นเป้าหมายที่น่าสนใจยิ่งสำหรับนักลงทุนจีน

รวบรวมและเรียบเรียงโดย

ดร. ไพจิตร วิบูลย์ธนสาร

อัครราชทูต (ฝ่ายการพาณิชย์)

นางสาวณิชา ดีบุก

นักศึกษาฝึกงาน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สำนักงานพาณิชย์ในต่างประเทศ ณ กรุงปักกิ่ง

๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๕